

Beste erfgoedminnaars,

onze erfgoedkring is uitermate trots tijdens de Open Monumenten Dag 2016 het oud-gemeentehuis van Wolvertem voor het grote publiek te mogen openstellen.

Dit prachtige gebouw, dat sinds bijna anderhalve eeuw het dorpszicht van Wolvertem domineert, is bij vele Wolvertemenaars in het hart gesloten.

Ons gemeentehuis was voor velen de plaats waar wij administratie afhandelden... maar ook de geboorte van onze kinderen gingen aangeven, trouwden en problemen lieten oplossen door onze gemeentediensten.

Voor de ouderen onder ons was het ook de plaats waar de vrederechter recht sprak. Na de verhuis van de gemeentelijke diensten naar het Administratief Centrum heeft het mooie gebouw de muziekschool gehuisvest. Vandaag staat het gebouw leeg en is de toekomst onzeker en verontrustend.

Een speciaal woord van dank aan alle mensen die het mogelijk maakten om dit gebouw te kunnen bezoeken en iedereen die heeft meegewerkt aan deze nieuwsbrief 109 die volledig in het teken van het oud-gemeentehuis staat:

- Johan Grootaers voor zijn bouwhistorisch verslag;
- Willy Kerremans voor zijn aquarel op de cover;
- de mensen van de Raad van Bestuur van Berla en in het bijzonder Gust De Bondt, die de trekker van het project Open Monumentendag 2016 was;
- de gemeente voor de toelating om het gebouw te mogen bezichtigen.

Veel leesplezier!

Met vriendelijke groeten,

Jan Verbelen,
voorzitter.

Is erfgoed ook iets dat jij belangrijk en waardevol acht? Wil je ons een steuntje in de rug geven?

Wel, kom dan ook als lid bij onze kring en help ons de waardevolle zaken van gisteren door te geven aan allen die na ons komen...

Hoe?

GEWOON LID: stort € 20 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres
of nog beter:

STEUNEND LID: stort € 40 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres.

En samen zorgen we dat ons gezamenlijk verleden niet vergeten zal worden.

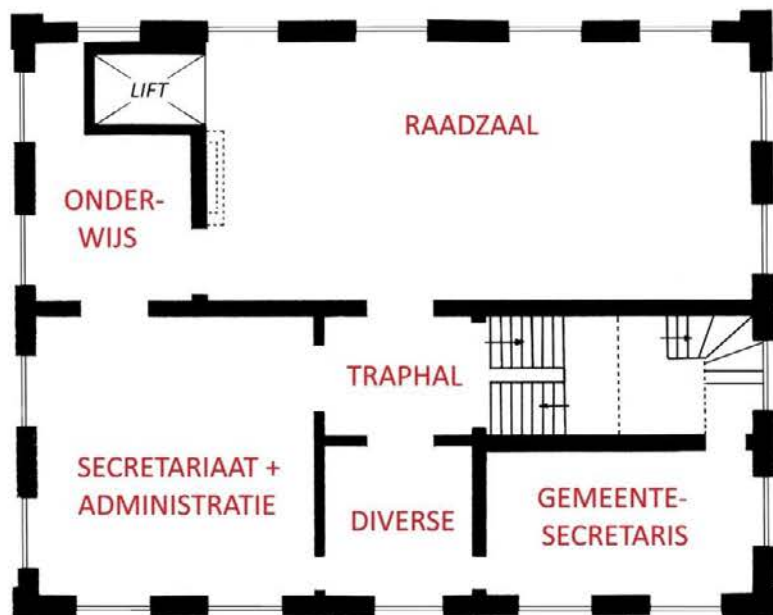
De Berla nieuwsbrief is een uitgave van VZW BERLA, Brusselsesteenweg 44 bus 1 - 1860 Meise O.N. 425.405.475

Bestuursleden: Hedwig Begyn, Jan Buyens, Herwig Cornelis, Gust De Bondt, Marc Gillisjans, Helena Reusens, Marie-Jeanne Thaelemans,
Eric Van Baelen, Stijn Van Caekenberghe, Philippe Van Eesbeek, Lucianus Van Rompaey, Dirk Verbelen, Jan Verbelen.

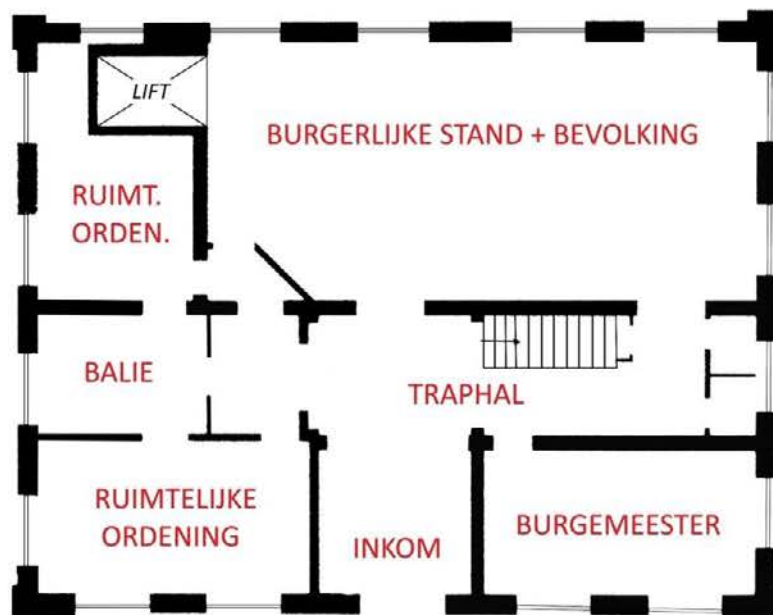
V.U.: Jan Verbelen, Heidestraat 12 - 1861 Wolvertem. Hoofdredactie: Marc Gillisjans. Vormgeving: Eric Van Baelen. Grafisch werk: Hedwig Begyn.

erfgoedberla@live.com - www.erfgoedberla.be - rekeningnummer BE80.7380.4197.7477

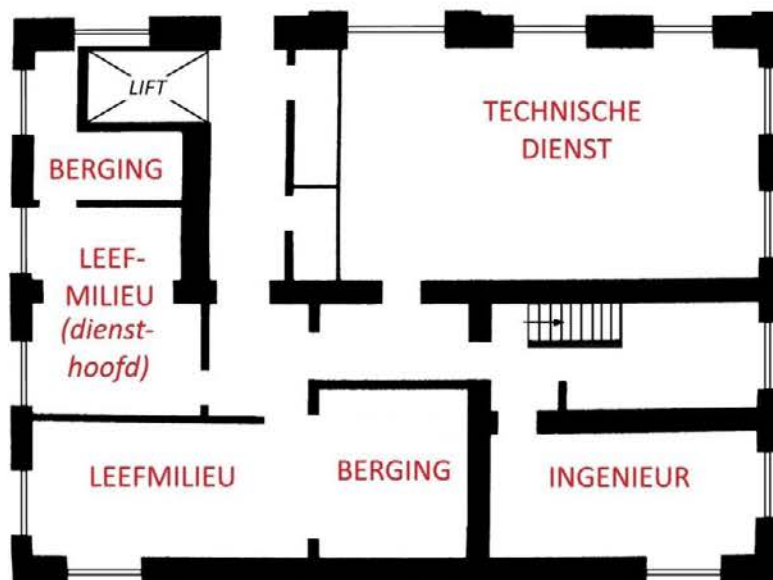
VERDIEPING

GELIJKVLOERS

KELDER

gebruik omstreeks het jaar 2000

16,86 m x 13,73 m

DE OUD-GEMEENTEHUIZEN VAN WOLVERTEM

Gust De Bondt

De voorgeschiedenis.

Onder het Ancien Regime stelde de Heer van Wolvertem een meier of drossaard aan. Hij liet zich bijstaan door meerdere schepenen. De schepenbank, die eerst en vooral een rechtbank was, maar ook administratieve bevoegdheden had, was in *"de Kam"* in Imde gevestigd, een gebouw dat eigendom was van de Heer van Wolvertem.

Het gebouw *"De Kam"* bestaat vandaag nog en is eigendom van Mevr. Holvoet. Het ligt aan de Dreef vlakbij de Drijpikkelstraat in Imde.

De Franse inval maakte ook in Wolvertem een einde aan het Ancien Regime.

Op 31 augustus 1795 werd de nieuwe municipale structuur afgekondigd.

Er ontstonden vele kleine gemeenten zoals Wolvertem-centrum, Meuzegem en Rossem-Imde.

Deze gemeenten werden verenigd in kantons.

Zo maakte Wolvertem-centrum naast Meise, Wemmel, Relegem, Hamme, Beigem en Strombeek deel uit van het kanton Grimbergen.

Meuzegem maakte samen met Brussegem, Kobbegem, Bollebeek, Mazenzele en Opwijk deel uit van het kanton Merchtem.

Rossem-Imde vormde samen met Kapelle-op-den-Bos, Steenhuffel, Malderen, Ramsdonk het kanton Londerzeel.

De wet van 17 februari 1800 schafte de kantons af waardoor Wolvertem-centrum, Meuzegem en Rossem-Imde opnieuw zelfstandige gemeenten werden. Elke gemeente werd door een meier en zijn adjunct bestuurd.

Het Keizerlijk decreet van 20 juli 1811 fusioneerde per 15 september 1811 de gemeenten Meuzegem, Rossem-Imde en Wolvertem-centrum tot de gemeente Wolvertem.

Het kantoor dat als gemeentehuis was ingericht, werd in het huis van onderwijzer Pieter Eyckmans ondergebracht, die tevens adjunct-meier was.

Na de Belgische onafhankelijkheid besloot de gemeenteraad van Wolvertem op 8 augustus 1836 dat er een nieuw gemeentehuis moest komen. Het nieuwe gebouw diende tegelijk als gemeentehuis, schoollokaal, zetel van het vrederecht en archiefbergplaats.

Het Koninklijk Besluit van 28 december 1836 keurde deze gemeenteraadsbeslissing goed.

Dit eerste gemeentehuis was tussen het *"Hotel Saint Martin"* (nu de *"Brazzaville"*) en de kerk gelegen.

Het werd het *"Hooghuis"* genoemd omdat het met een halve verdieping boven de andere woningen uitstak. Later was daar de bakkerij Weverberg (in de volksmond *"Kavi"*) gevestigd, nu *"Au Croquant"*.

Het eerste gemeentehuis werd door architect-aannemer Caluwaerts uit Londerzeel voor de som van 7.490 BEF gebouwd. De werken werden tussen 1836 en 1841 uitgevoerd.

Het eerste gemeentehuis op het Gemeenteplein.

Na ruim 30 jaar moest het allereerste gemeentehuis reeds door een ander vervangen worden. Hiervoor moest eerst een geschikte bouwplaats gevonden worden.

Daarvoor werd in het centrum van Wolvertem in 1873 een hoeve onteigend. De gebouwen werden gesloopt en de meer dan 30 meter diepe waterput werd gedempt.

Op de vrijgekomen plaats werd het Gemeenteplein aangelegd.

De gemeenteraad van 24 juni 1874 keurde de plannen voor het nieuwe gemeentehuis (met enkele lokalen voor het vrederecht) mits enkele wijzigingen goed. De gemeenteraad van 11 januari 1875 wees de werken aan Jean Baptiste Schakevits uit Meise voor een bedrag van 56.537 BEF toe.

Boven: het allereerste gemeentehuis midden in de linkse rij huizen. Men kan nog de belettering "IN 'T HOOGHUIS" en "WEVERBERGH" lezen. Ook duidelijk zichtbaar is waarom het die naam van "hooghuis" kreeg. Rechts staat al het gebouw dat in 1875 werd opgetrokken en dat nu tijdens deze open-monumentendag in de kijker wordt geplaatst. [postkaart, vóór 1920].

Onder: huidige toestand: het "hooghuis" is sindsdien door de nieuwbouw links in de hoogte voorbijgestoken, maar de basisstructuur is nog steeds herkenbaar [foto 23.06.2016].

Nog voor het gebouw af was zorgde stormweer er in 1876 voor dat het nieuwe gemeentehuis al gedeeltelijk instortte. De extra herstellingswerken kostten 1.916 BEF.

Op 14 maart 1893 stelde de gemeenteraad vast dat het nieuwe gemeentehuis bouwvallig was. Men had reeds werken moeten doen ter versteviging en ter herstelling.

De eerste restauratie.

Gezien de lamentabele toestand van de daken en de gevels liet de gemeente in 1904 plannen maken voor de restauratie van het eerste gemeentehuis.

Ook een lambrisering van de zittingszaal van het vrederecht werd voorzien. Zoals te zien op de plannen werden deze in 1905 slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Het bijzondere torentje is er niet gekomen.

In 1908 was er ook een "waag", zoals het in de volksmond genoemd werd.

Deze "gecertificeerde" wegingen gebeurden tegen een gereguleerd tarief (bv. een koe: 50 cent, 500 gram boter: 1 cent, enz.).

J.B. Mertens stond in voor de wegingen en voor het plaatsen van de banken voor de wekelijkse markt op donderdag.

De instorting van de westkant.

Einde 1925 stonden de linkerzijgevel en de achtergevel van het gemeentehuis op instorten.

Jef Van Den Brande vertelde me dat zijn vader de instorting gehoord heeft, toen hij in de gelijknamige bakkerij daar vlak achter aan het werk was.

De oorzaak van de instorting was de slecht gedempte waterput (net onder de westhoek) waarop men het gemeentehuis had gebouwd.

Op het herstellingsplan van bouwmeester Crignier kan men zien waar precies onder het gebouw deze waterput was gelegen.

Een nieuwe restauratie bleek noodzakelijk...

De tweede restauratie.

De gemeenteraad van 13 januari 1926 nam het principebesluit om de vier buitengevels nu op stevige grondvesten te doen heropbouwen en dat

op basis van het advies van de hoofdbouwmeester Metdepenninghen, bouwmeester Verhal van de provincie en bouwmeester Crignier, aangesteld door de gemeente.

De gemeenteraad van 13 februari 1926 besloot de heer Crignier en de heer Adams aan te stellen om de herstellingswerken aan het gemeentehuis uit te voeren.

Het ontwerp, gevel na gevel af te breken en herop te bouwen, geraamd op 130.000 BEF., werd aangenomen.

Het dak, de binnenmuren en de vloeren bleven behouden. Ook de ingang moest afgebroken en herbouwd worden. De glasramen van voordien werden hergebruikt.

De onkosten bedroegen uiteindelijk 231.000 BEF. Als aandenken werd een gedenksteen van deze omvangrijke werken geplaatst voor de ingang.

Het opvallendste verschil met daarvoor was ongetwijfeld de wijziging van de toegang: van een rechte trap naar de ingang werd het een gesplitste trap langs de gevel. Samen met de nieuwe toegangsdeur zijn dit ondertussen de makkelijkste hints om oude foto's voor en na 1926 te dateren...

Na deze werken kreeg het gemeentehuis een uitzicht zoals het er vandaag nog uitziet.

Eerder (op 26 februari 1920) werd al beslist een gedenksteen met de namen van de gesneuvelden van WO I aan de zuidhoek te plaatsen.

Op 6 juni 1932 werd een leeuwenvlag aangekocht om naast de Belgische driekleur te hangen.

Het oud-gemeentehuis tijdens en na WO II.

Tijdens WO II werd in de "waag" ook haring verkocht, die door de gemeente aan de kust opgehaald werd. Op 24 november 1943 kocht de gemeente Wolvertem haring voor een bedrag van 3.721 BEF aan.

Ook tijdens WO II oefende de vrijwillige brandweer om en rond het gemeentehuis.

Op de bovenverdieping werd dan in het raam een modedop gezet, met daarachter iemand die met zijn arm om hulp zwaaide. Met de langste fruiteniersladder tegen de gevel werd het "slachtoffer" dan naar beneden gebracht.

Op 23 oktober 1945 kwamen er de platen met de militaire én burgerlijke slachtoffers van WO II en de burgerlijke slachtoffers van WO I. Deze werden onder de gedenksteen voor de gesneuvelden van WO I geplaatst.

Ten dienste van de bevolking werden er op het gemeentehuis ook zitdagen georganiseerd voor onder andere het aanvragen en uitreiken van spoorkaarten aan de leden van de Gezinsbond, het bedelen van fietsplakken, de controle van de personenbelastingen, enz...

Voor de fusie met Meise en Oppem, kocht het ministerie van justitie het huis op de hoek van de Hoogstraat en het Gemeenteplein en verhuisde het vredegerecht en de politierechtbank van het kanton Wolvertem naar die nieuwe locatie.

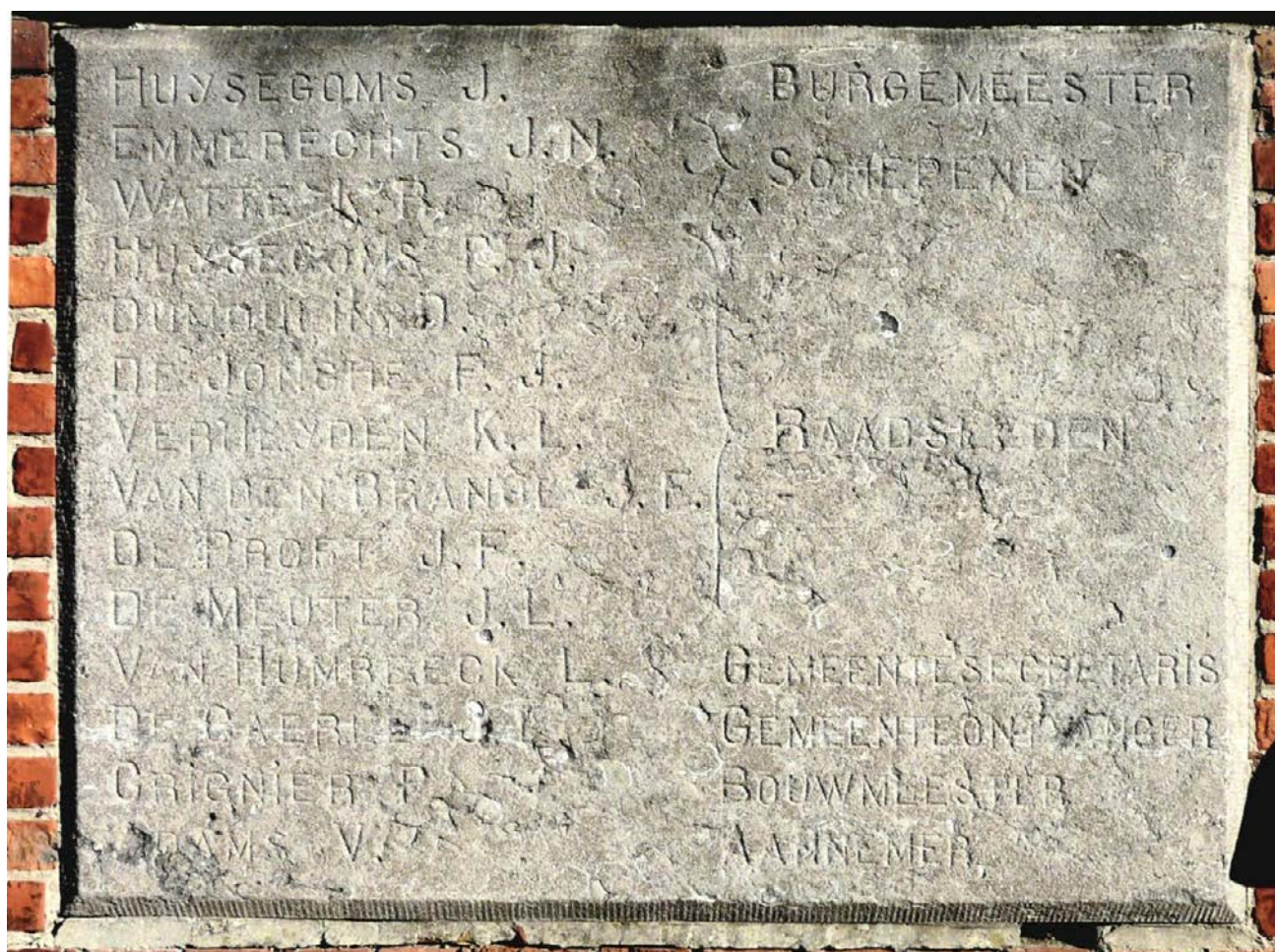
De vrijgekomen ruimte in het gemeentehuis werd eerst door de werkmannen van de gemeente gebruikt, later werd hier de dienst bevolking gehuisvest.

Na de fusie bleef dit gebouw als gemeentehuis functioneren tot de verhuis naar het nieuwe administratief centrum van de gemeente Meise in de zomer van 2007.

Vervolgens gebruikten meerdere onderwijsinstellingen tot 31 augustus 2016 het gebouw. De laatste was de muziekschool tijdens de verbouwing van hun gebouw langs de Brusselsesteenweg (het oude gemeentehuis van de vroegere deelgemeente Meise).

Bronnen

- J. Lefèvre, L. Verhasselt, J. t'Kint, *Geschiedenis van Wolvertem*, 1978;
- Marcel Slachmuylders, *De municipale raad*, 1982;
- *Notulenboeken gemeenteraad Wolvertem, 1836-1927*, archief gemeente Meise;
- archief technische dienst gemeente Meise;
- met dank aan Jef Van Den Brande.

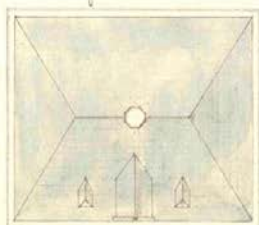

De (nu erg verweerde) gedenkplaat voor de inhuldiging na de tweede restauratie (1926). Deze steen bevindt zich midden onder de gesplitste toegangstrap vooraan. [foto 20.07.2016]

Feuille n°1

- Facade principale
de la Justice de Paix -

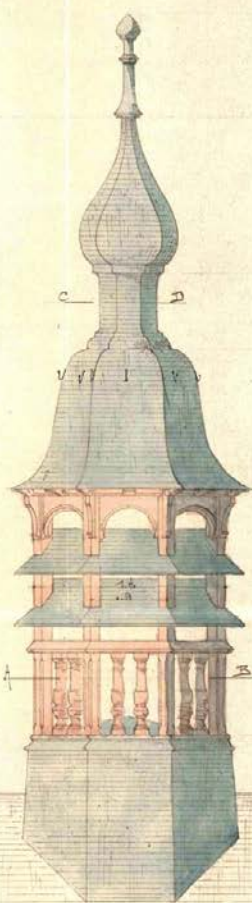

- Plan de la toiture -

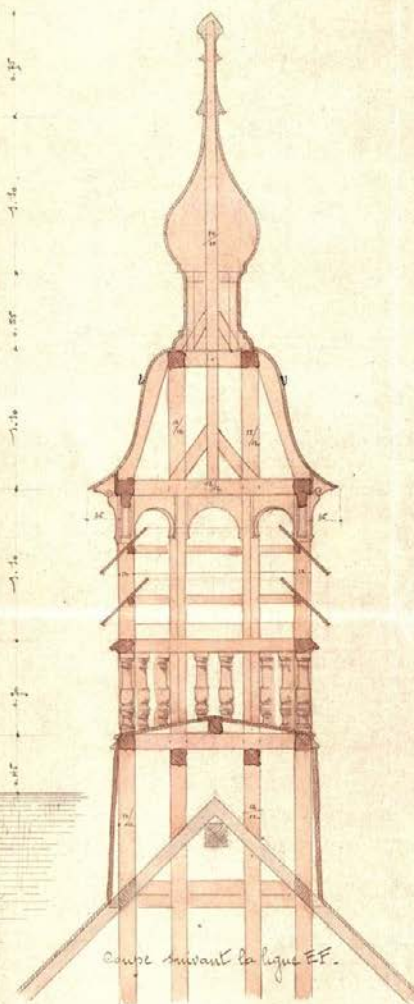
Province de Brabant
Commune de Wolvestsem

Construction d'un Campanile
à placer sur la toiture de la Justice de Paix.

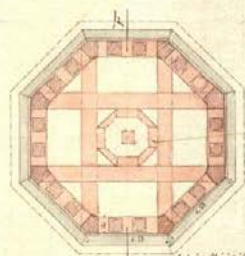
Dessiné par l'architecte Hermann
Schneider, le 30 janvier 1905
J. Van Rilla

- Elevation du Campanile -

Coupe suivant la ligne EF.

- section horizontale à hauteur de la ligne AB -

échelle de 0.05 m.

Le pointillé indique la

hauteur 0.33

Le pointillé indique la hauteur

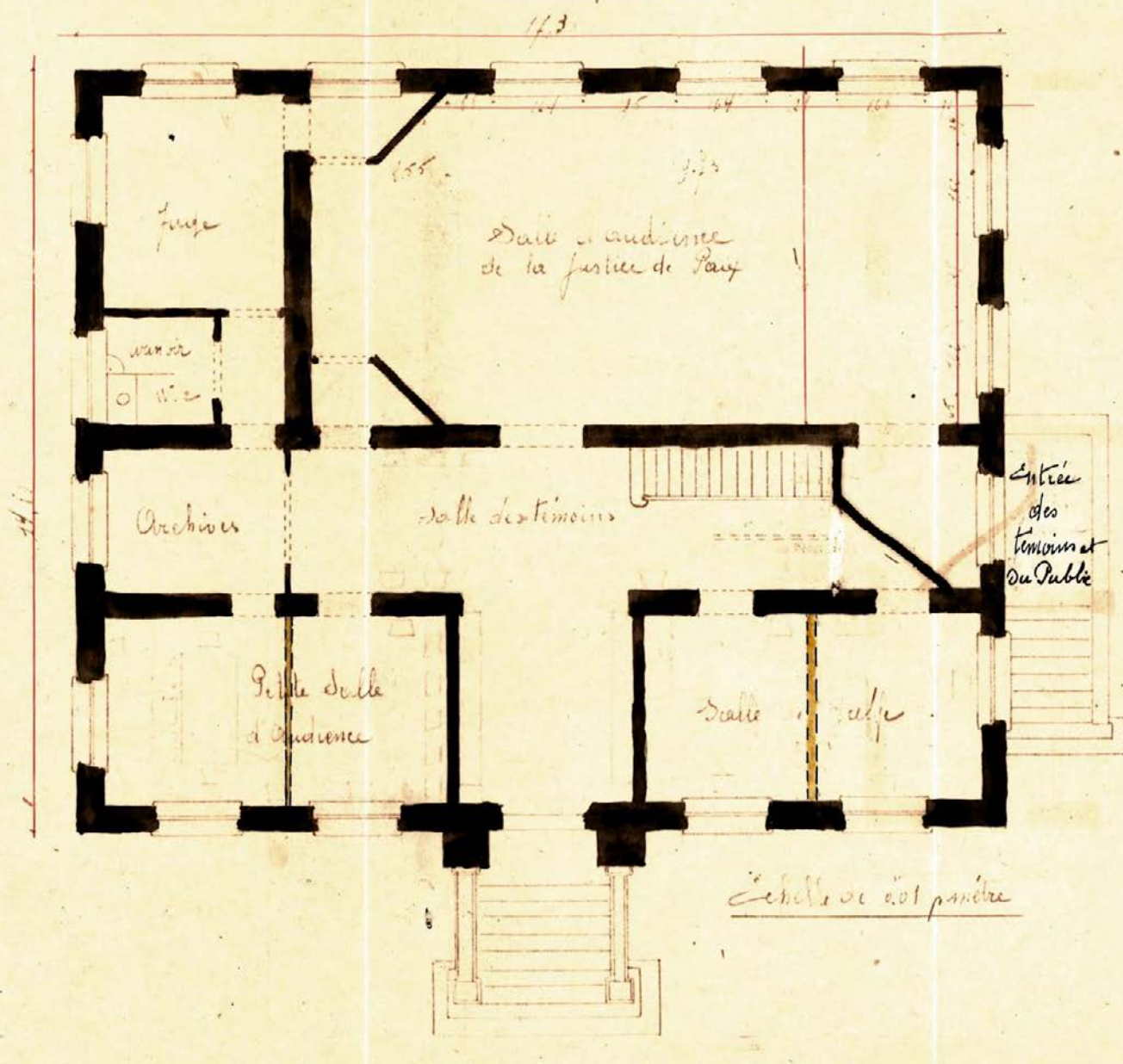
Ontwerp voor het houten torentje midden op het dak in de plannen van 1905.
Dit werd nooit gerealiseerd.

F. VAN ROELEN
ARCHITECTE
Rue Vanderhuden, 37
BRUXELLES

Province de Brabant
Commune de Wolberthem

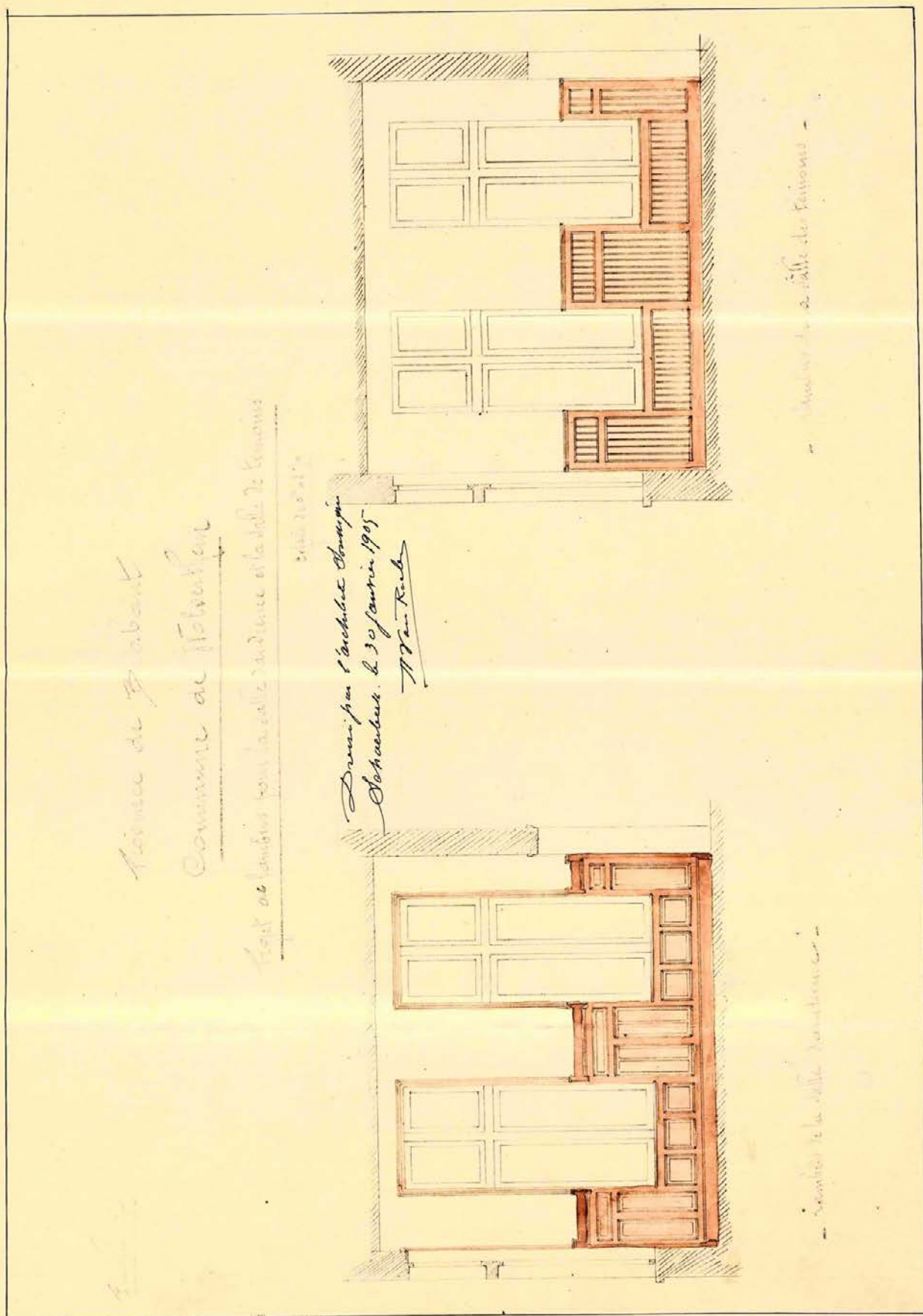
Plan de la disposition des lieux

de la Justice de Paix

Ontwerp voor het gelijkvloers voor het vredegerecht in de plannen van 1905.

De zijdelingse ingang rechts voor de getuigen en het publiek werd bij de restauratie van 1926 verwijderd.

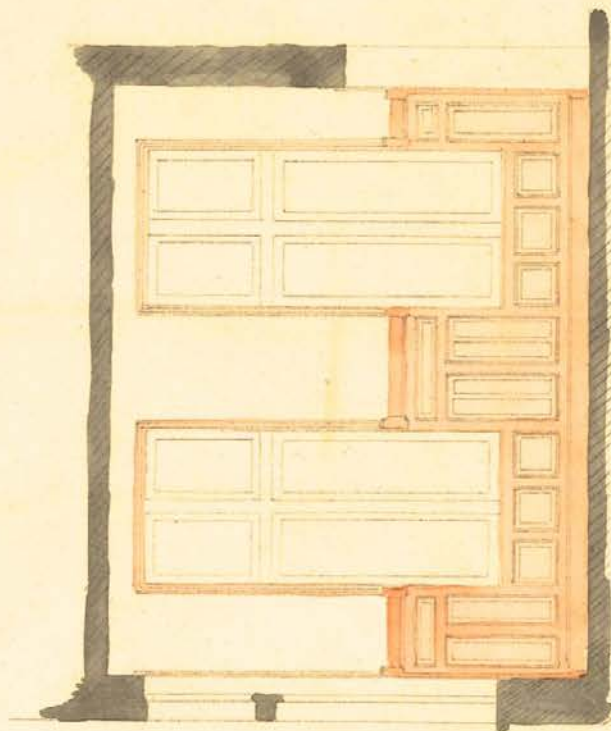
Ontwerp uit 1905 voor de houten lambrisering van de zittingzaal en de wachtruimte van het vrederecht.

Province de Brabant
Commune de Wavre
Projet de lambris

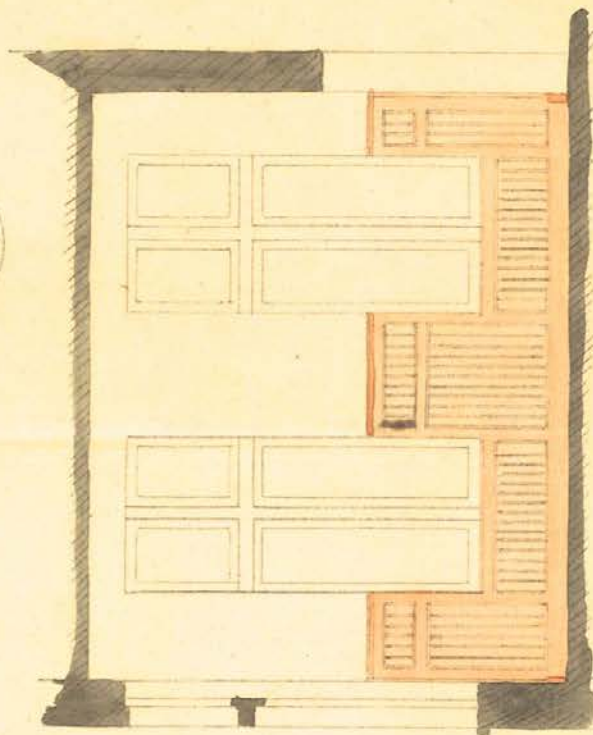
Certifié conforme:
Par nous-mêmes: Le Bourgmestre,
Le Secrétaire communal, M. Van Cauwelaert
L. Chavandier

P. VAN ROOIJEN
Architecte
Rue Vanderhaeghe, 57
BRUXELLES

- Lambris de la salle d'audience -

- Lambris de la salle des Temoins -
- du cabinet du juge et de la salle du greffe -

De uiteindelijke goedkeuring voor deze lambrisering in 1905.

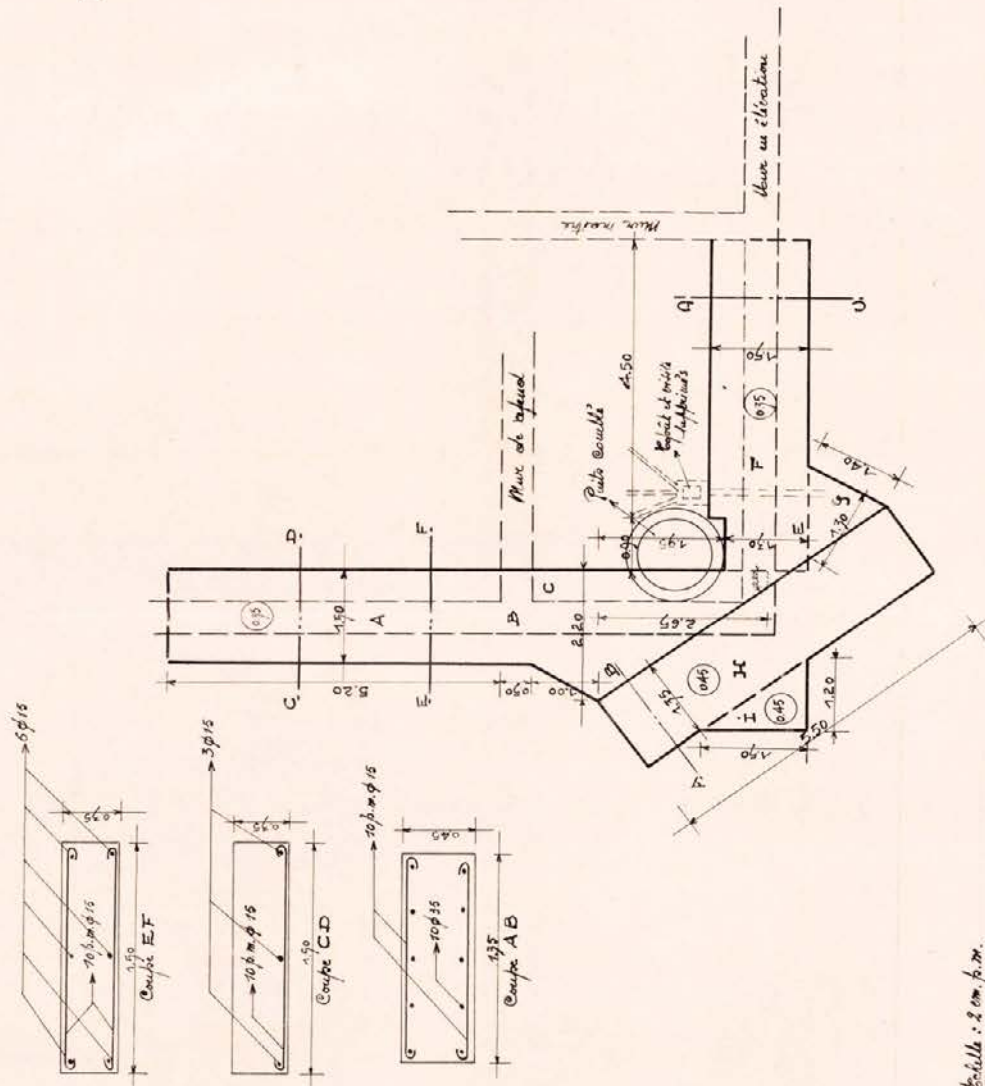
1

(26-1-26)

Commune de Wolbrouck
Pétitionnaires et la Mairie Communale
Plan des fondations de l'angle évoué
en béton armé

Détail des béton mis en œuvre

A	5.20 x 1.50	= 7.80
B	0.50 x 1.50	= 0.75
C	1.00 x 1.50 x 2.20	= 1.85
D	2.65 x 2.20 x 0.50	= 2.88
E	0.90 x 1.20	= 1.08
F	4.50 x 1.50	= 6.75
G	1.40 x 1.20	= 0.91
H	5.20 x 1.25	= 6.50
I	4.20 x 1.50	= 6.30
		22.41 x 0.75 = 16.81
		8.33 x 0.45 = 3.749
		Total m³: 41.593

échelle: 1:200

L'architecte: J. Buisson

Detailtekening uit de plannen van 1926 voor de versteviging van de funderingen onder de westhoek van het gebouw. De waterput die de oorzaak van de problemen was staat er duidelijk op aangegeven.

COMMUNE DE WOLVERTHEM.

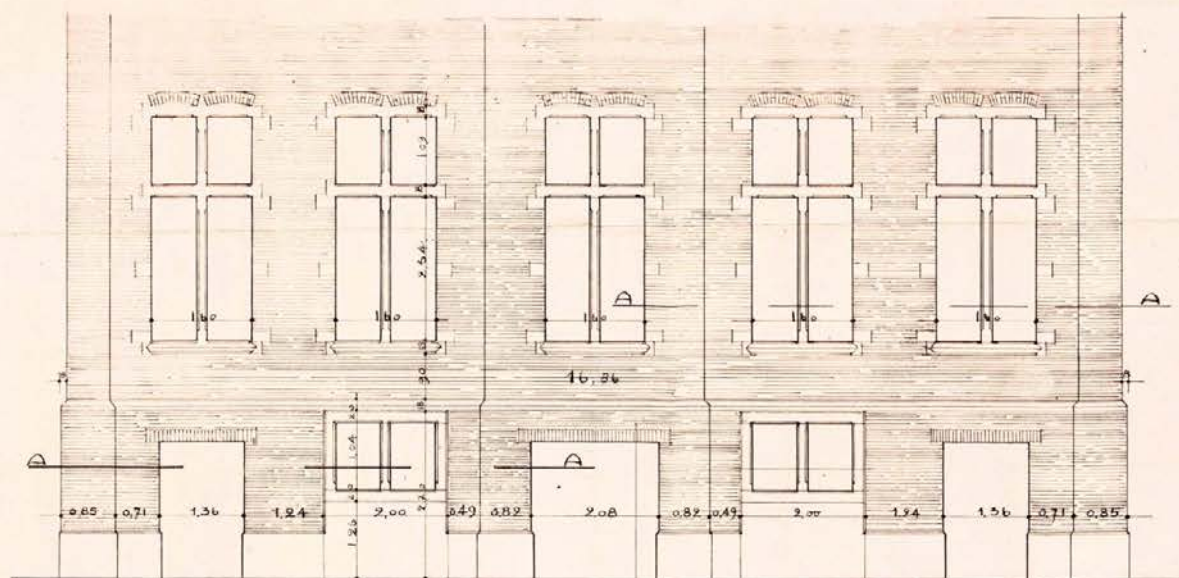
RESTAURATION DE LA MAISON COMMUNALE

FAÇADES POSTÉRIEURE ET LATÉRALE (ESCALIER SUPPRIMÉ) :
SOUSSÈLEMENT ET REZ-DE-CHAUSSEE

DRESSÉ PAR L'ARCHITECTE SOUSSIGNÉ :
BRUXELLES LE 10-6-1926.

J. Cuignier

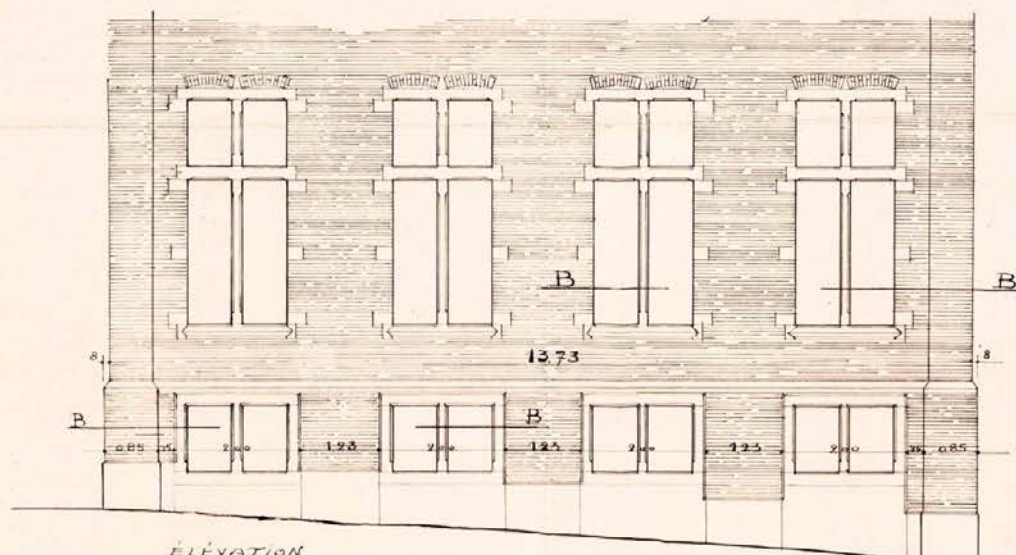
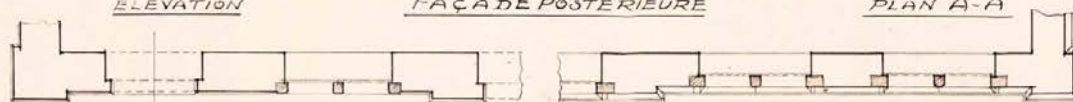
ECH. 0.02 M. P. M.

ELEVATION

FAÇADE POSTÉRIEURE

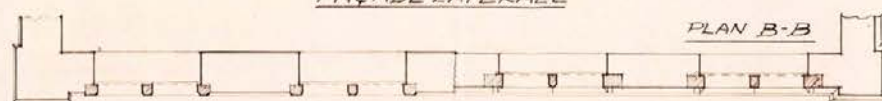
PLAN A-A

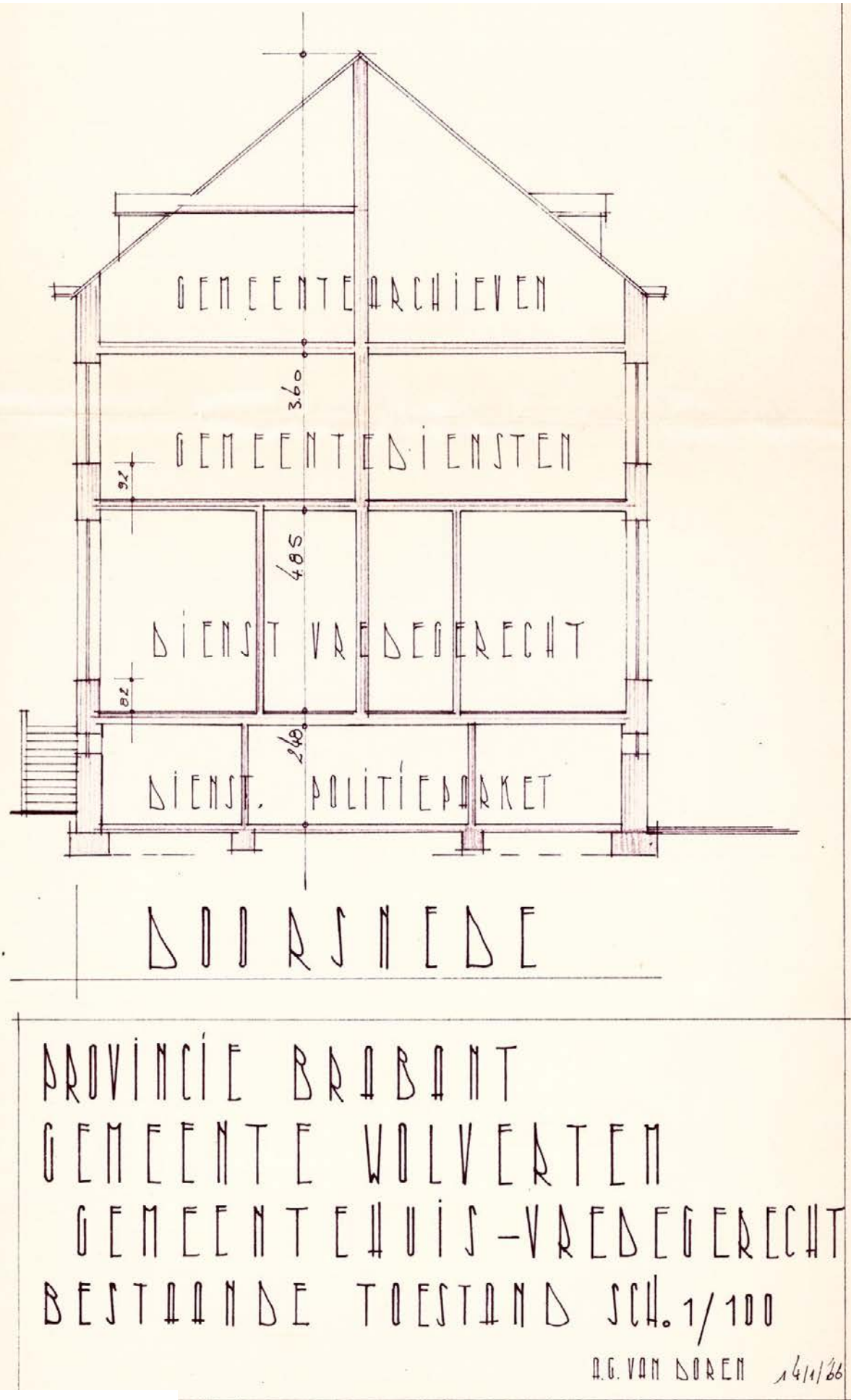
ELEVATION

FAÇADE LATÉRALE

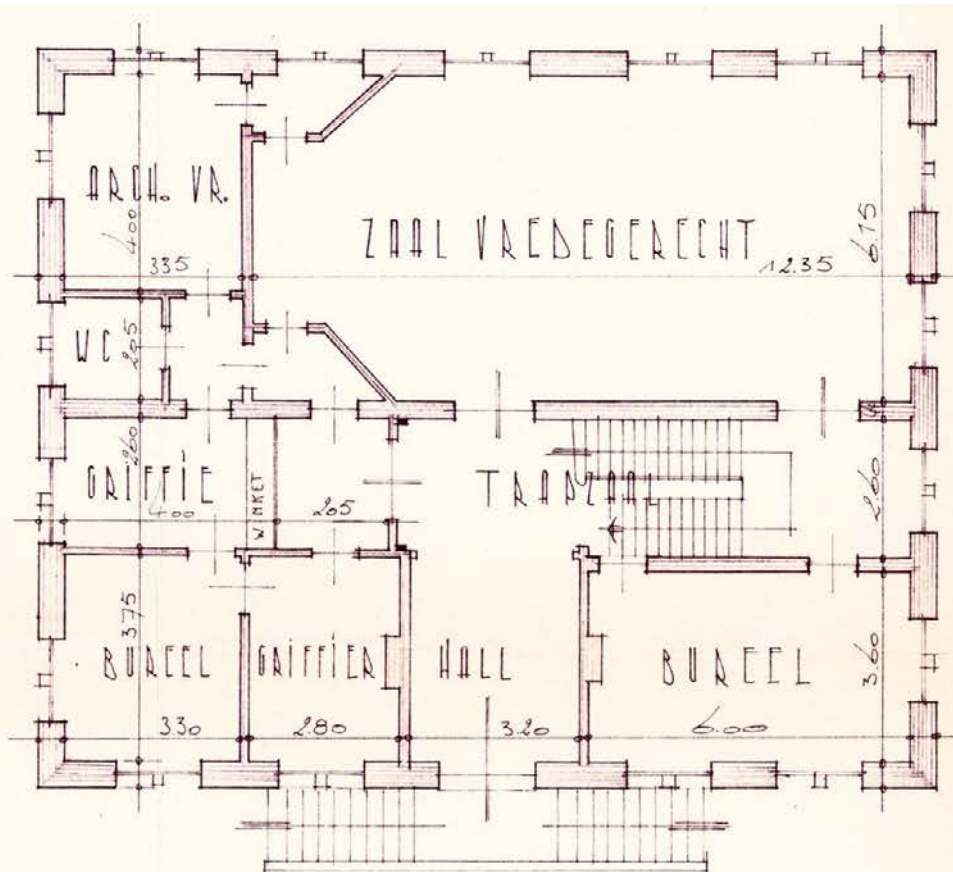
PLAN B-B

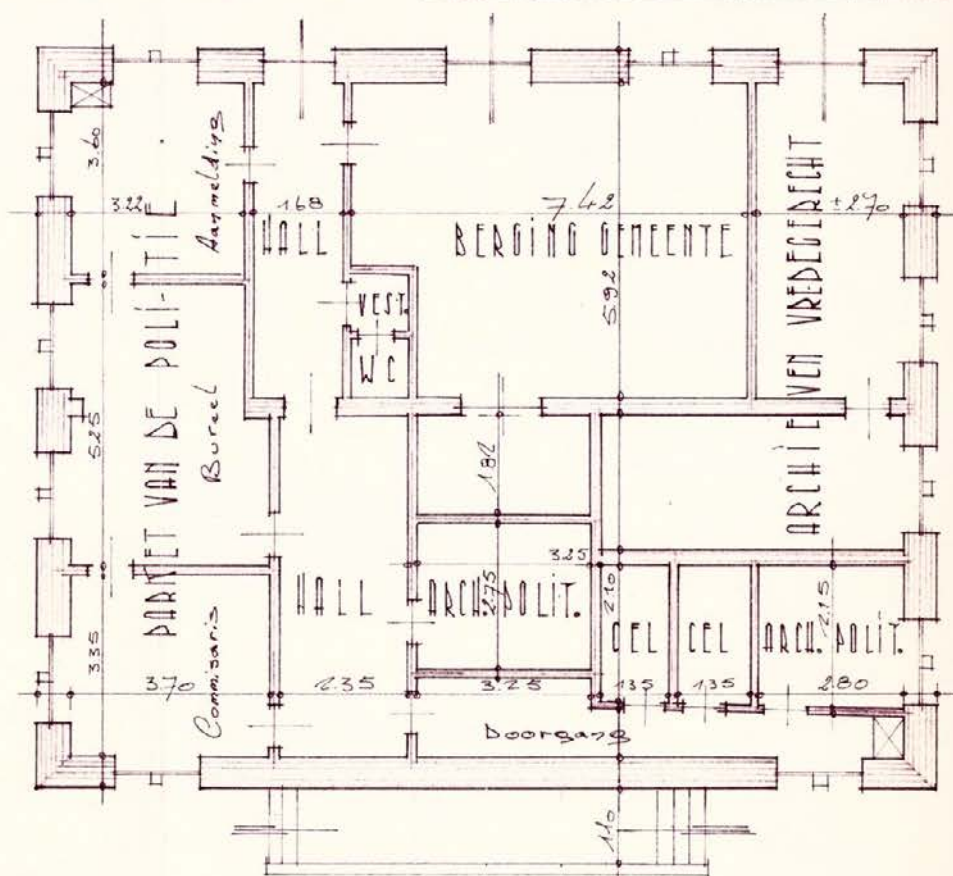
Plannen uit 1926 voor de heropbouw van de achtergevel en de zijgevels.

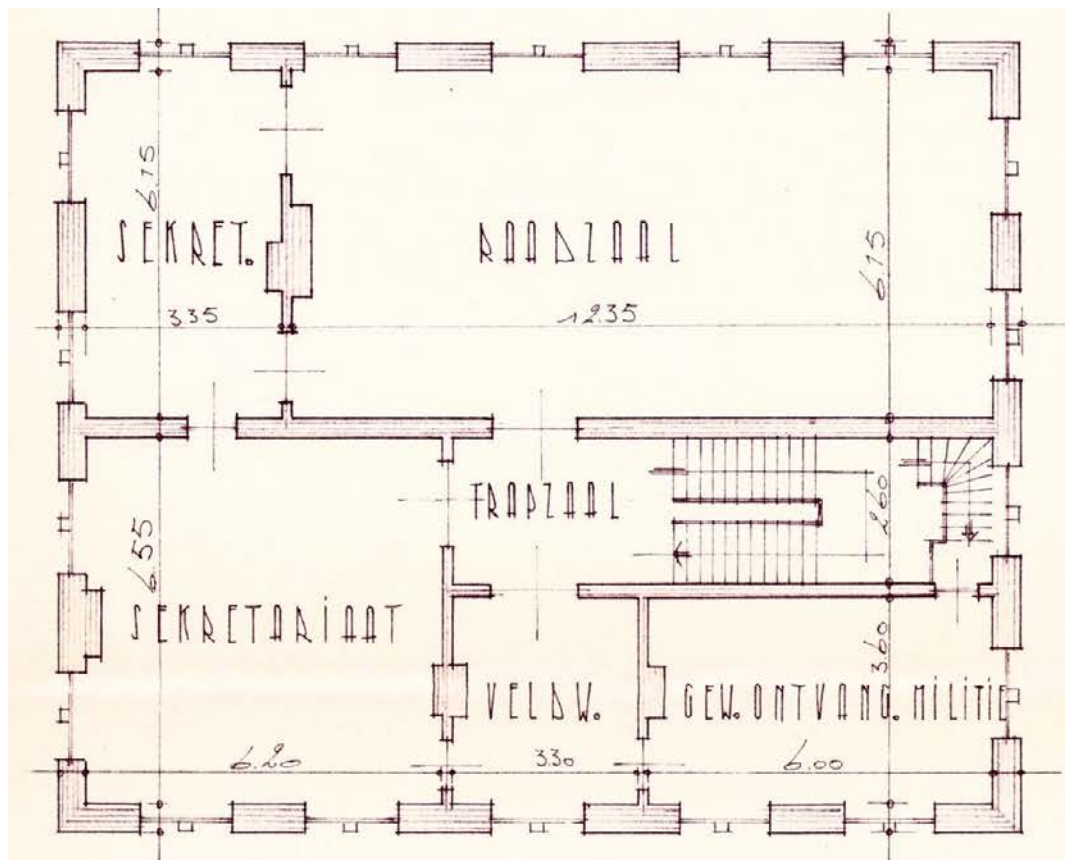
plannen 14.01.1966

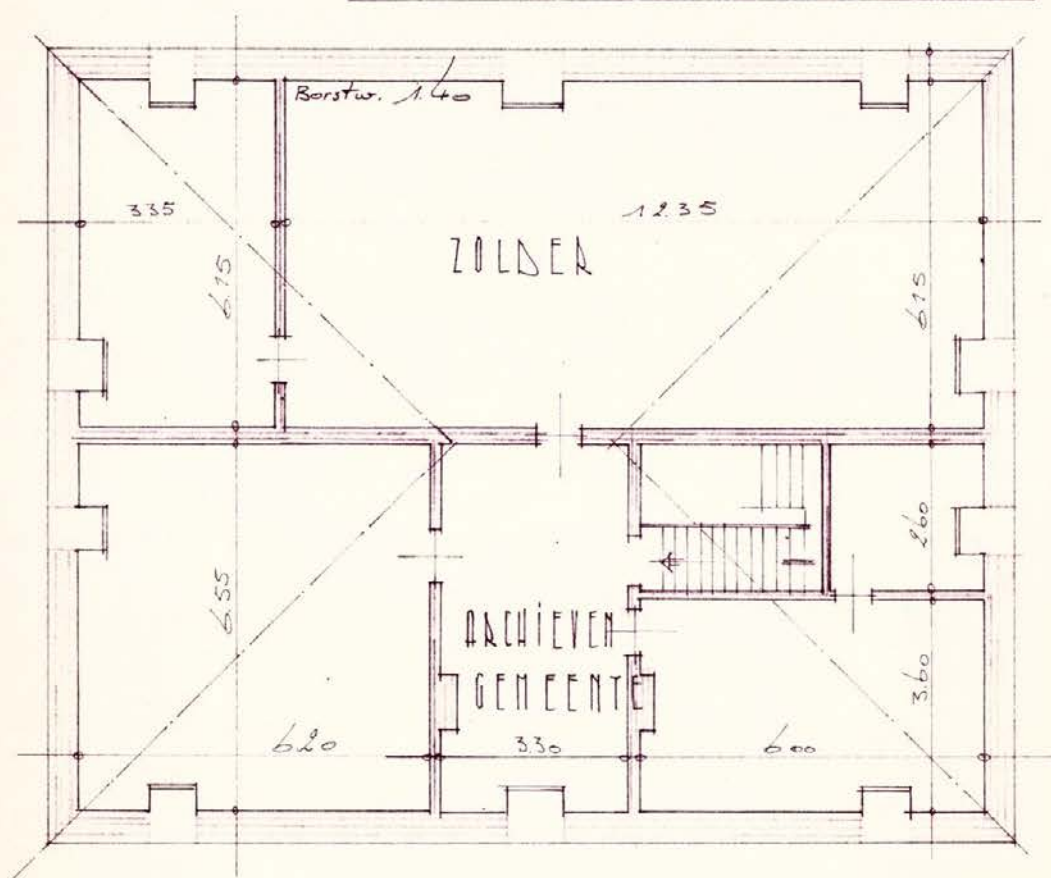
BEGANE GROND: DIENST VREDEGERECHT

KELDERING: DIENST POLITIEPARKET

VERDIEPING: DIENST GEMEENTE

ZOLDER: GEMEENTEARCHIEVEN

AAN ONZE HELDEN
 ANNAERT KAREL LODEWIJK
 BOGAERTS VICTOR JOZEF
 DE COCK FILIP EDUARD JAN
 DE CONINCK JAN FRANS
 DE KEERSMAECKER PIETER ALFONS
 DE MAEYER LODEWIJK HERMAN
 KERREMANS EMIEL
 MERTENS HENDRIK LODEWIJK
 MEYS FREDERIK
 SCHEERS JAN BAPTIST
 SPINNAEL EDUARD
 STALLAERT CORNEEL ROBERT
 THIELEMANS DESIDEER FREDERIK JOZEF
 VAN CAUTER JAN BAPTIST
 VAN DEN BOECK PIETER ANTOON
 VAN DER WILDT PIETER JOZEF
 VAN DOORSLAER JAN JOZEF
 VERSCHUEREN GERARD
 VRYDERS GRECOOR KAMIEL
 WYNS PIETER JAN

1914 - 1918
 BURGERLIJKE SLACHTOFFERS
 DE SMEDT HENDRIK-JOZEF
 DE SMEDT JAN-BAPTIST
 HERMANS JOZEF-HENDRIK
 VAN DER STEEN PIETER-JAN

1940 - 1945
 GESNEUVELDE
 VAN BUGGENHOUT FRANS-ALBERT
 BURGERLIJKE SLACHTOFFERS
 CLUTS DOMINIQUE
 CORTOIS JAN-BAPTISTE
 DE GREEF MARIA-STEPHANIE
 THIELEMANS ANTONIA-LUDOVICA
 THIELEMANS SOPHIA-LUDOVICA
 VAN WIN JOANNA-MARIA-LUCIA
 VERBESSELT JAN-BAPTISTE
 VERCAMMEN FRANS

Gedenkstenen slachtoffers WO I en WO II
 [zuidhoek, foto's 09.03.2016]

glasramen met de gemeenten – gelijkvloers, oude zittingzaal vrederecht [foto's 23.06.2016]

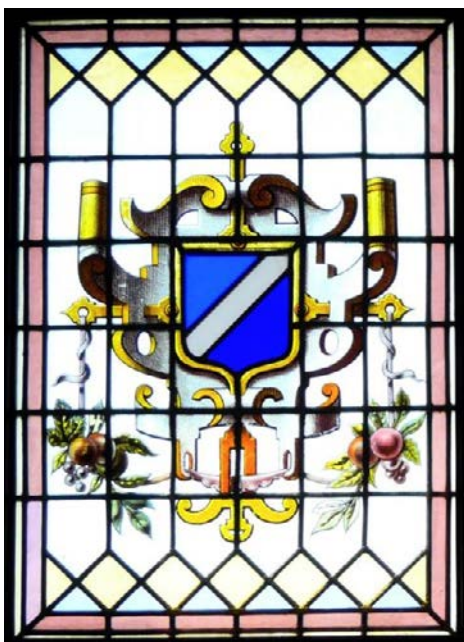
Bij de tien gemeenten die nu nog in de glasramen van de gevels vermeld staan, ontbreken er op het eerste zicht enkele "logische" namen.

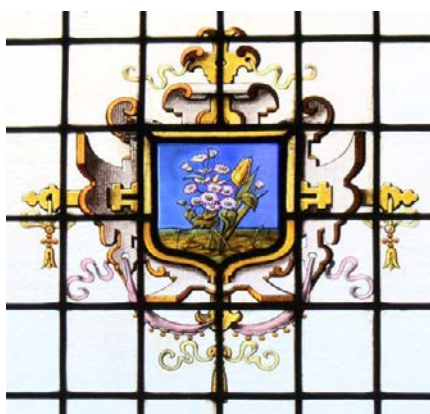
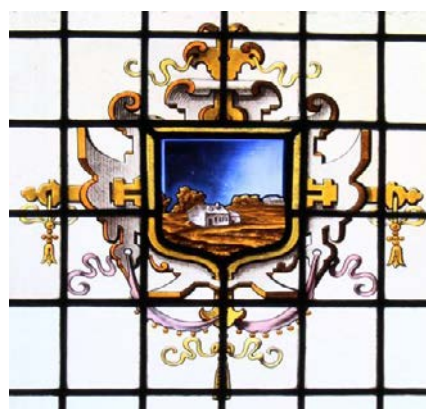
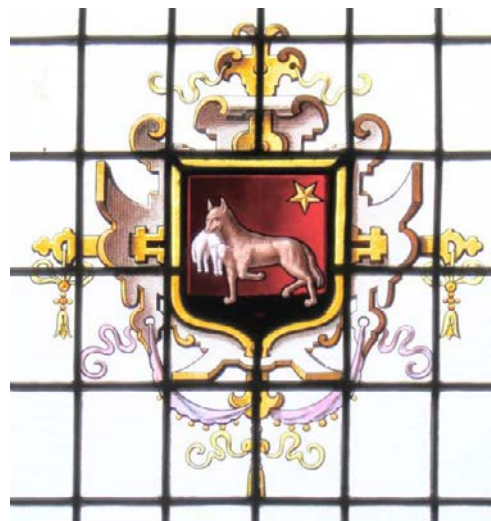
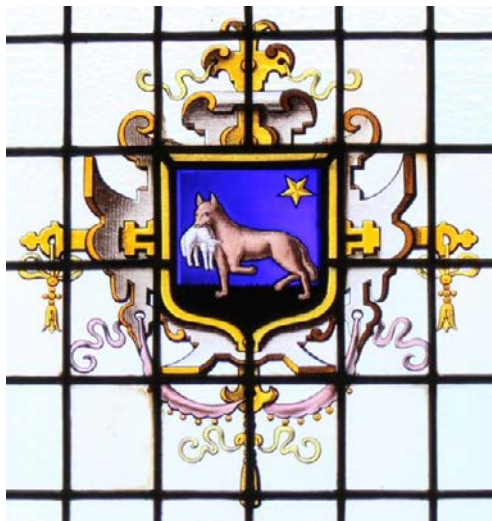
Van vier daarvan zijn wel de ontwerpen bewaard.

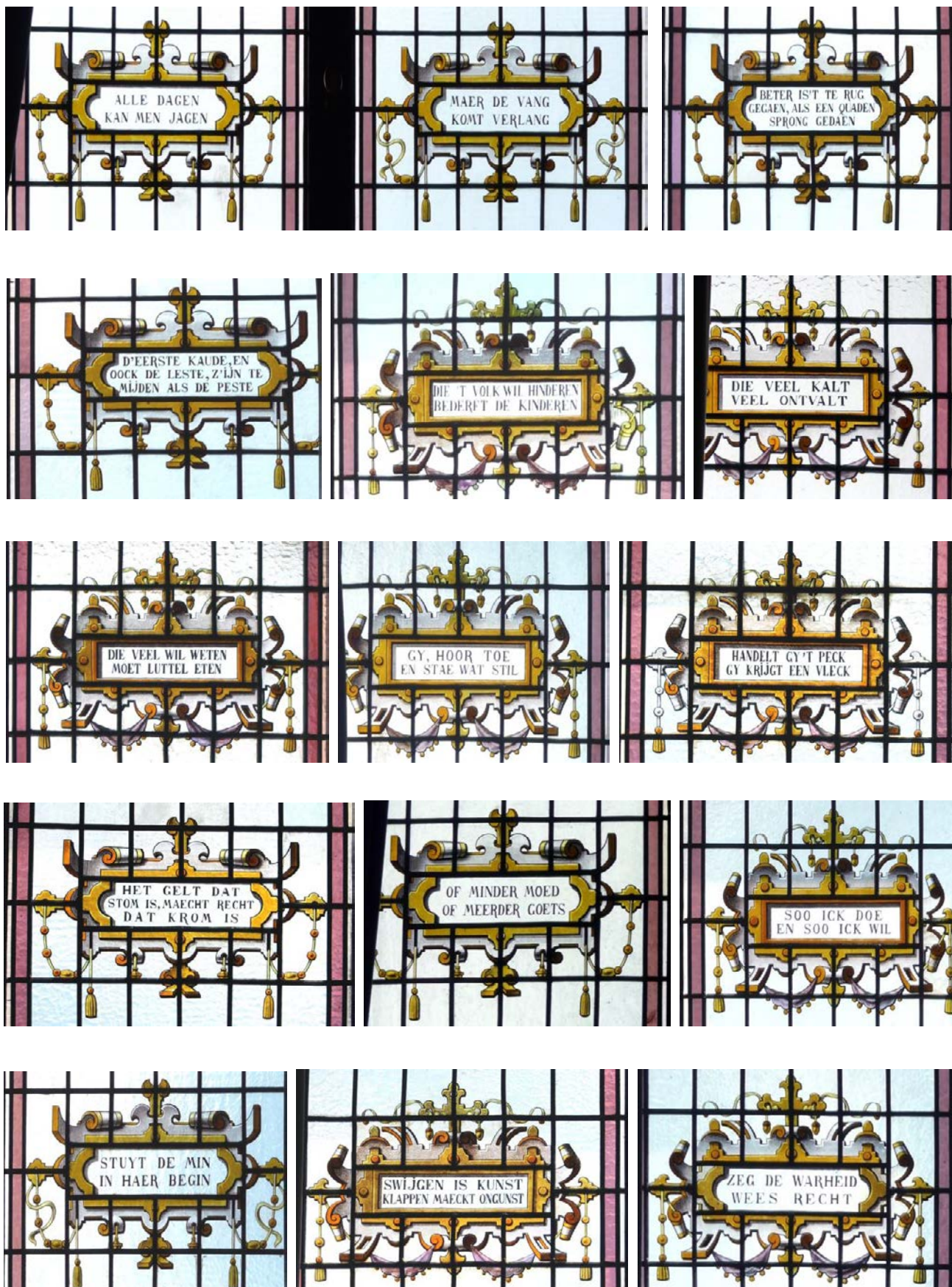
Deze ingekaderde aquarellen (59 cm x 95,5 cm) hingen in de periode tot 2007 boven de dubbele deuren van het administratie-lokaal op de eerste verdieping.

*[foto's
09.08.2016]*

glasramen met schildmotieven – gelijkvloers en verdieping [foto's 23.06.2016]

glasramen met spreken – gelijkvloers [foto's 23.06.2016]

BOUW-HISTORISCHE VERKENNING

Johan Grootaers

bouwhistoricus, juni-augustus 2016

[Alle verwijzingen naar lokalen refereren naar de gebruiksindeling omstreeks het jaar 2000 – alle foto's 23.06.2016.]

De oorspronkelijke bouw van het huidige gemeentehuis dateert van 1874, het jaar waarin de plannen door de gemeenteraad goedgekeurd werden.

Het gebouw werd oorspronkelijk in een historiserende neostijl met neoclassicistische inslag opgetrokken.

De vrijstaande rechthoekige plattegrond en de symmetrie van de gevels verwijzen naar het classicisme.

In het interieur komen daarentegen enkele neogotische elementen voor

1. DE BUITENKANT

Het huidige gevelmetselwerk in perssteen met grijzige kalkcementmortel dateert van de restauratie van 1926.

De oorspronkelijke gevels waren daarentegen in traditionele handvormsteen gemetseld. Bij de oorspronkelijke bouw van 1874 waren de gevels met een krachtige bruinrode caputmortuum-schildering afgewerkt, duidelijk te zien op de oudste foto's. Caput mortuum werd ook veelvuldig in de neogotische gevelarchitectuur in België toegepast.

Het gemeentehuis had in 1874 een voorgevel met een middenrisaliet met steunberen, vandaag ontbreekt dit alles.

Toen was ook de toegangstrap anders georiënteerd en er was een centrale neogotische dakkapel.

Op het niveau van de kelderverdieping zijn de gevels in baksteen met daarnaast blauwe hardsteen voor de tweelichtvensters van de sokkel, de plintplaten en de afzaatlijst gemetseld. De blauwe hardsteen kan petrografisch omschreven worden als manueel gefrijnde Henegouwse karboonkalksteen.

De tweelichtvensters hebben vellingkanten en deze doorbrekingen zijn met een smeedijzeren diefijzer afgezet.

Het toegangsperron van de voorgevel, met twee symmetrische trappartijen en platform, is in blauwe hardsteen en baksteen uitgevoerd.

Interessant is de balustrade in Franse Savonnièressteen en onmiskenbaar neogotisch van tekening, wat eerder uitzonderlijk is voor de buitenkant van dit gebouw.

Het toegangsportaal is een korfboog-poort met een oculus-bovenlicht, in Franse Savonnièressteen uitgevoerd.

De stijl van deze poort is 17de eeuws / neobarok.

Deze dubbele toegangsdeur is in ongeschilderd neoeiken beschot met een ijzeren beslag uitgevoerd.

Het glasraam boven het toegangsportaal.

Op het niveau van het gelijkvloers en de eerste verdieping hebben alle gevelvensters een identiek uitzicht: traditionele kruisvensters uitgevoerd in oölitische jurakalksteen van Savonnières (dus géén Euvillesteen).

Dorpels, lateien en kruismonelen zijn in witte natuursteen en de dagkanten in rechtgekante baksteen met op één niveau een natuurstenen hoekblok uitgevoerd.

Dit model kruisvensters is een vereenvoudigde vorm van de gebruikelijke kruisvensters uit de 16de en 17de eeuw. Hier enkel profielen en waterlijsten in de dorpels. Boven de latei een tweedelige ontlastingsboog.

Alle kruisvensters van het gemeentehuis zijn met

gerenoveerd schrijnwerk gevuld dat nieuw glas-inlood met een losange-motief bevat.

In dit gerenoveerde schrijnwerk werden de originele, vroeg 20ste eeuwse veelkleurige glas-inloodpanelen met onder meer de karakteristieke Vlaamse spreken en zegswijzen smaakvol geïntegreerd. De wapenschilden en de Vlaamse spreekwoorden zijn telkens met fraai neorenaissancistisch rolwerk omgeven, soms met kwasten, guirlandes of vruchtenslingers geflankeerd.

Op de linkse hoek van de voorgevel werd een gebogen neogotisch gedenkmoment voor de gesneuvelde in blauwe hardsteen en Savonnièressteen geïntegreerd.

Enkele details hiervan zijn beschadigd en het monument is met gipskorsten bevuild.

De hoeken van de gevels zijn als lisenen uitgewerkt, die onder de oorspronkelijke houten dakkroonlijst, voorzien van klossen, doorlopen.

Het schilddak van het gemeentehuis, met traditionele dakkapellen, is met leien (?) gedekt.

2. HET INTERIEUR

Het interieur van het gemeentehuis van Wolvertem is een schoolvoorbeeld van historiserende architectuur en interieuraankleding.

Het onderzoek ter plaatse heeft uitgewezen dat de nog grotendeels bewaard gebleven interieurinrichting van vloeren, lambriseringen, schouwen, binnendeuren, trappen en stucplafonds uit de restauratieperiode 1904-1905 dateert.

Alle interieurafwerkingen uit de oorspronkelijke bouw van 1874 zijn kennelijk verdwenen. Niettemin is het toch mogelijk dat enkele plafonds nog verwijzen naar de stijl van 1874.

2.1. De kelderverdieping

De kelderverdieping is zeer sterk verbouwd geweest en werd ten behoeve van de technische dienst gerenoveerd.

Er zijn geen vloerbetegelingen uit de periode 1904-1905 meer.

Onder de verlaagde plafonds kan de oorspronkelijke plafondstructuur in zogenaamde trog-gewelven van metaal, metselwerk en pleisterwerk teruggevonden worden. Dergelijke

plafonds zijn typisch voor de architectuur van de 19de en vroege 20ste eeuw.

Interessant is ook de aanwezigheid van een bewaarde gietijzeren kolom, ook kenmerkend voor het industrieel tijdperk.

2.2. Het gelijkvloers

2.2.1. Het lokaal Bevolking / Burgerlijke Stand

De originele naalddhouten plankenvloer is verdwenen en gemoderniseerd.

Rondom rond dit langwerpige vertrek is de oorspronkelijke, geverniste naalddhouten lambrisering, uitgevoerd in lijst- en paneelwerk, bewaard gebleven. De dubbeldeur naar de traphal is in dezelfde stijl uitgevoerd. Er is in dit vertrek geen originele schouwmantel bewaard gebleven (zoals op de verdieping wel het geval is).

Aan de kant «ruimtelijke ordening», waar nu de lift is gebouwd, stond vroeger een polygonale kast.

De wanden zijn nu donker modern geschilderd. Het is niet uitgesloten dat hier onder op de wanden nog authentieke schabloon-schilderingen in olieverftechniek verborgen zitten, enkel materiaal-technisch onderzoek kan dit uitwijzen.

Het historische stucplafond van dit lokaal is nog intact bewaard gebleven en heeft een neogotische inslag.

Dit blijkt uit de stucwerkconsoles onder de moerbalken, de hollijsten en de biljoeningen. Onder dit stucwerk zit een houten roostering van moer- en kinderbalken verscholen. De originele bonte kleuren van dit stucwerk zijn nu door talrijke overschilderingen in een synthetische verf onzichtbaar geworden. Ook hier is verder onderzoek naar de polychromie aangewezen.

2.2.2. De traphal

De traphal is het voorwerp van meerdere renovaties geweest.

De oorspronkelijke structuur is wel nog bewaard gebleven. De originele vloer in polychrome cementtegels is onder de huidige bekleding nog aanwezig.

De sobere stucplafonds met kooflijsten zijn nog met witte overschildering zichtbaar.

De originele balustrertrap in naaldhout met recente bekledingen is bewaard gebleven, de traplambrisering in beschot werd overschilderd. Enkele binnendeuren zijn nog origineel, uitgevoerd in lijst- en paneelwerk. Plaatselijk is een historische

houten stootlijst van het lambrisdeel bewaard gebleven.

De binnenkant van de grote toegangspoort is gevernist.

2.2.3. Het lokaal van de burgemeester

De toegangsdeuren zijn uitgevoerd in overschilderd naaldhouten lijst- en paneelwerk. De originele naaldhouten plankenvloer is bewaard, evenals een geverniste eikenhouten lambrisering in stand beschot.

De marmeren schouw in Belgische breukmarmer dateert uit 1904-1905.

Het bewaard gebleven stucplafond is niet neogotisch maar classicistisch met koven en plafondlijsten. De originele kleuren zijn verborgen; ook hier is onderzoek noodzakelijk.

2.2.4. Het lokaal ruimtelijke ordening

Dit is een sterk gerenoveerde zone van het gemeentehuis.

Wanden en plafonds werden bekleed met plaatmateriaal. Het originele stucplafond is weliswaar nog bewaard.

De originele schouw is verdwenen.

2.2.5. Tussenverdieping: het lokaal van de gemeentesecretaris

Dit lokaal (aan de voorgevel) is via een tussenniveautrap te bereiken, uitgevoerd in een naaldhouten interbellumstijl (gevernist).

De toegangsdeur is in lijst- en paneelwerk.

In dit vertrek komt een interbellum marmeren schouwmantel voor.

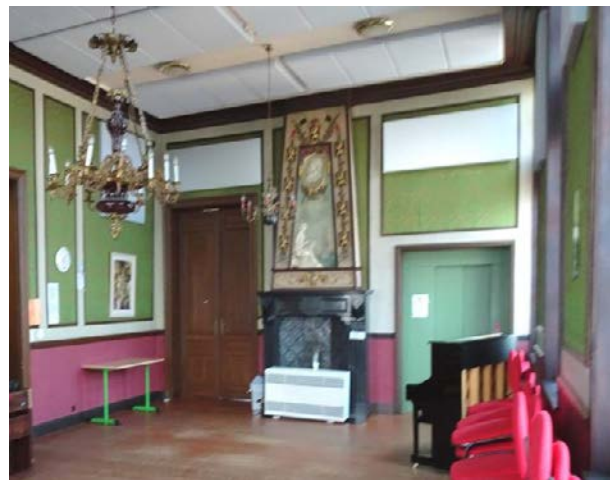
Het originele stucplafond is bewaard gebleven.

2.3. De verdieping

2.3.1. De raadszaal

Dit is de meest monumentale en gestoffeerde historische ruimte van het gemeentehuis.

De huidige aanblik dateert van 1904-1905.

De naaldhouten plankenvloer werd gebeitst.

Hier komt geen volwaardige lambrisering zoals op het gelijkvloers voor, doch een geprofileerde plint en lambrisstootlijst in bruin gesaust naaldhout.

De wanden zijn in panelen met houten omlijstingen verdeeld, de huidige bekledingen zijn echter niet de originele van 1904-1905.

De dubbeldeuren die uitgeven op de raadszaal zijn traditionele lijst- en paneeldeuren, die in houtimitatie afgewerkt zijn.

Fraai beslag in messing.

Het oorspronkelijke stucplafond is deels met moderne materialen bekleed. Er komt geen verdeling van moerbalken voor. De gestucte kooflijsten zijn afgewerkt in donkere houtimitatie.

Het corpus magnum van de raadszaal is een fraai schouwensemble in neogotische stijl.

Deze monumentale haardmantel is in zwarte, gepolijste Dinantse marmer uitgevoerd. De haardmond is met imitatietegels in zwart geschilderde papier-maché bekleed, met voorstellingen van rosassen en leeuwen.

De haardboezem heeft een typische verjongende vorm en is met decoratief fijn stucwerk met arabesken, guirlandes, strikken en leeuwmotiefjes, met bovenaan de vlaggen bekleed.

Op de schouwboezem bovenaan een medaillon met de buste van Leopold II en met op de voorgrond een reliëf met de beeltenis van vrouwe Liberté en op de achtergrond een groen-blauw landschap met het belfort van Brugge.

Op de zijkanten staan geschilderde namenlijsten van de toenmalige gezagsdragers.

De kroonluchter in de raadszaal.

2.3.2. Het secretariaat / administratielokaal

Een groot verdiepingsvertrek, nu tot onderrichtslokaal verbouwd. De oorspronkelijke aankleding werd deels aangetast. Een eenvoudig stucplafond. De oorspronkelijke schouw is verdwenen.

Decoratieve hoekpalmetten op het plafond.

2.4. De zolderverdieping

De historische zolderverdieping werd deels als archiefruimte ingericht.

De originele naalddhouten kapstructuur is nu door pleisterwerk en bekledingen aan het zicht onttrokken.

Het is niet uitgesloten dat de kapstructuur nog van de originele bouw van 1874 dateert.

ALGEMEEN BESLUIT

Het gemeentehuis van Wolvertem heeft een bewogen bouwgeschiedenis.

Het gebouw van 1874 werd reeds in 1904-1905 gerestaureerd en in 1926 werden de gevels vanwege standzekerheidsproblemen hermetiseerd. Het gebouw was oorspronkelijk bruinrood geschilderd.

Het pand is in een typische historiserende stijl met neoclassicistische elementen in de structuur van het exterieur, en enkele neogotische elementen in het interieur, opgetrokken.

Het gebouw heeft een onmiskenbare erfgoedwaarde met een grote contextuele stedenbouwkundige waarde in het centrum van Wolvertem.

Het gebouw heeft een potentieel voor herbestemming en smaakvolle restauratie.

Daartoe is evenwel voortgezet bouwhistorisch en materiaal-technisch onderzoek noodzakelijk.

Postkaart vóór 1911.

Postkaart periode vóór 1920.

Postkaart periode vóór 1920.

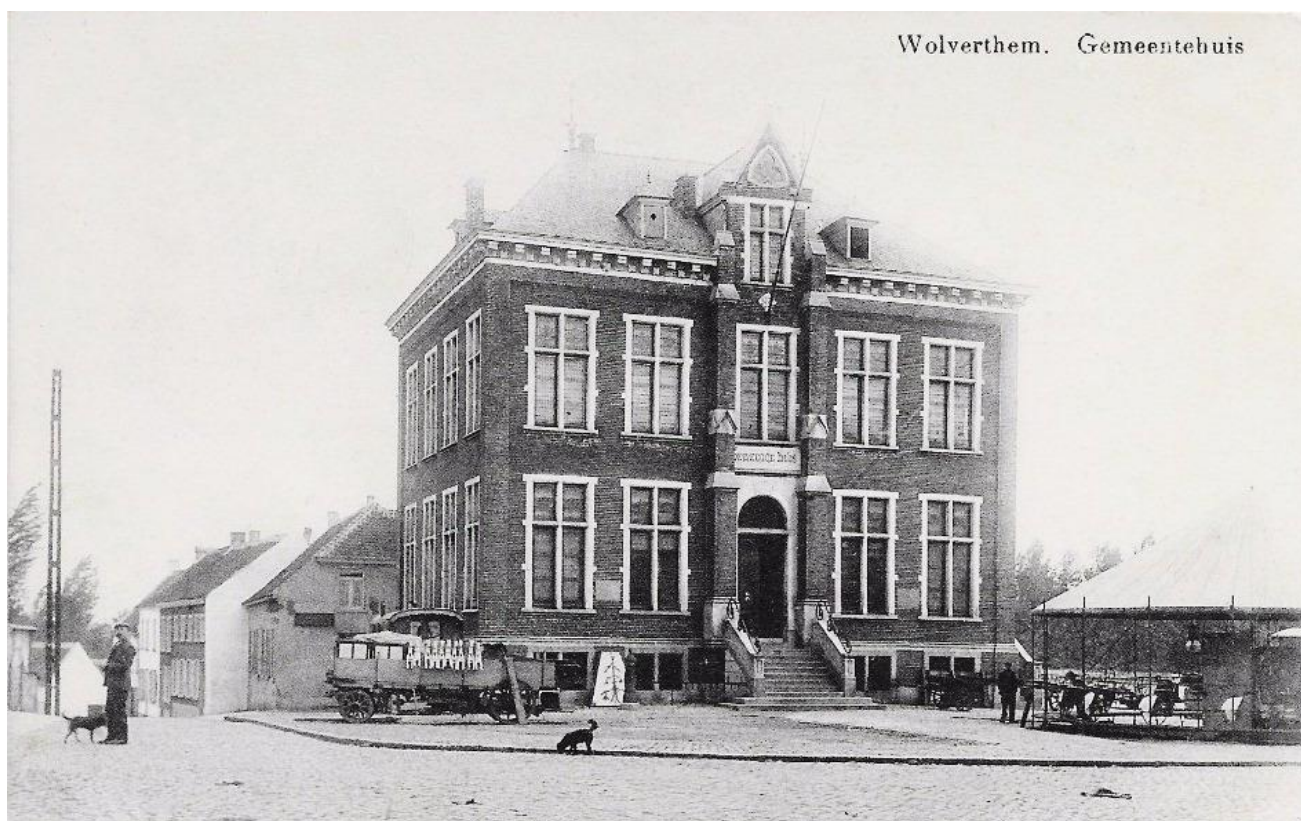
Postkaart periode vóór 1920.

Postkaart periode vóór 1920.

Postkaart periode vóór 1920.

Postkaart periode vóór 1920.

Postkaart periode vóór 1920.

Postkaart periode 1926-1945.

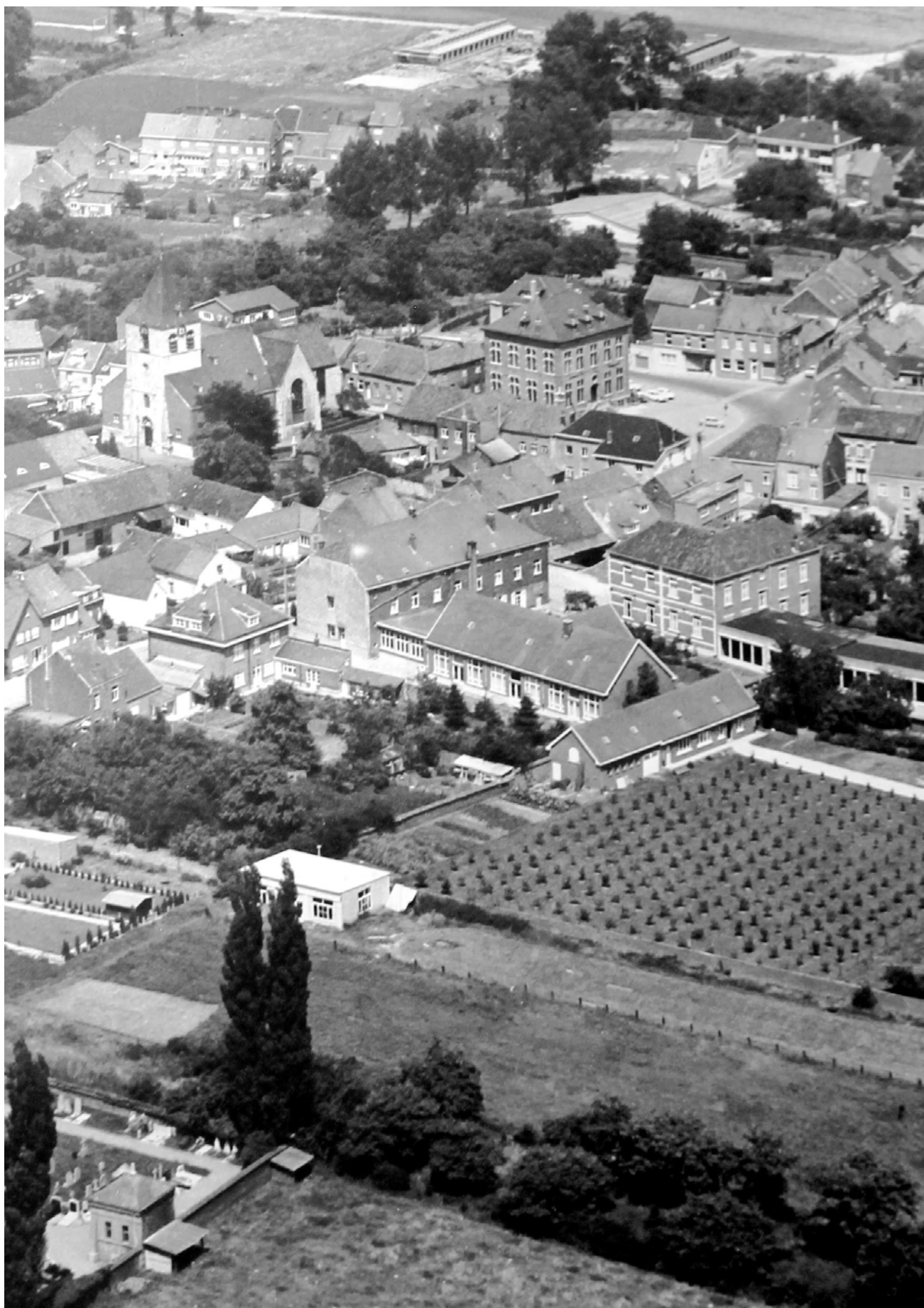
Postkaart periode 1926-1945.

Postkaart periode na 1945.

Postkaart periode na 1945.

Luchtfoto jaren '1960.

Huidige toestand [foto 20.07.2016].

BURGEMEESTERS TE WOLVERTEM

1800 - 1807	Jozef Deckers (1759-1807)
1807 - 1811	Pieter Leemans (1771-1813)
15.09.1811 : fusie Wolvertem – Meuzegem – Rossem – Imde	
1811 - 1813	Pieter Leemans (1771-1813)
1813 - 1814	Constantin Van der Linden d'Hoogvorst (1787-1814)
1814 - 1836	Emmanuel Van der Linden d'Hoogvorst (1781-1866)
1836 - 1848	Jan-Baptist Van Humbeeck (1783-1860)
1848 - 1858	Charles-Louis t'Kint (1799-1859)
1858 - 1860	Jan-Baptist Van Humbeeck (1783-1860)
1861 - 1875	Egidius Pangaert d'Opdorp (1823-1903)
1876 - 1882	Korneel Van Humbeeck (1825-1882)
1883 - 1885	Leopold Aloïs Van Zeebroeck (1838-1914)
1885 - 1892	Louis Chrétien t'Kint (1835-1892)
1892 - 1911	Hendrik Van Cauwelaert (1844-1920)
1911 - 1921	Georges t'Kint (1874-1936)
1921 - 1924	Eugène Van den Bruel (1870-1924)
1924 - 1932	Jan Huysegoms (1855-1950)
1933 - 1941	Frans Van Doorslaer (1875-1970)
1941 - 1944	Frans Van den Brande (1899-1966)
1944 - 1953	Frans Van Doorslaer (1875-1970)
1953 - 1964	Jacques t'Kint (1904-1986)
1965 - 1971	J(e)an Van Ossel (1923-2004)
1971 - 1976	Armand Van Vuchelen (1913-1996)
01.01.1977 : fusie Meise – Oppem – Wolvertem	
1977 - 1982	Armand Van Vuchelen (1913-1996)
1983 - 1994	Frans Kerremans (°1931)
1995 - 2006	Roger Heyvaert (°1945)
2007 - 2012	Marcel Belgrado (°1932)
2013 - ...	Jos Emmerechts (°1956)

Emmanuel
VAN DER LINDEN
D'HOOGVORST

Charles Louis T'KINT

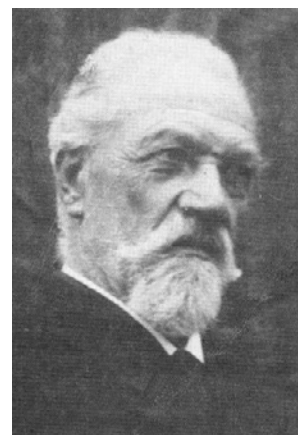
Egidius PANGAERT D'OPDORP

Aloïs VAN ZEEBROECK

Louis Chrétien T'KINT

Hendrik VAN CAUWELAERT

Georges T'KINT

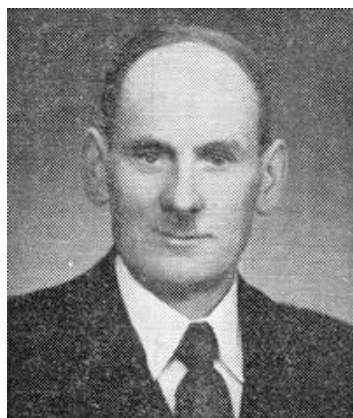
Eugène VAN DEN BRUEL

Jan HUYSEGOMS

Frans VAN DOORSLAER

Frans VAN DEN BRANDE

Jacques T'KINT

J(e)an VAN OSSEL

Armand VAN VUCHELEN

Frans KERREMANS

Roger HEYVAERT

Marcel BELGRADO

Jos EMMERECHTS

GEMEENTE MEISE

VERSLAG VAN HET SCHEPENCOLLEGE

Zitting 18 / 07 / 2016

Patrimonium

60. verkoop oud gemeentehuis Wolvertem - stappenplan

MOTIVERING

Feiten en context:

In de meerjarenplanning werd onder actie 1419/007/002/003/004, budgetsleutel: 22100020/0050 bepaald dat het oude gemeentehuis van Wolvertem zou worden verkocht (verwachtte opbrengst ingeschreven in de meerjarenplanning 600.000 €).

Juridische gronden:

Artikel 43 van het Gemeentedecreet.

Advies / argumentatie:

In de meerjarenplanning werd de verkoop van het oude gemeentehuis van Wolvertem beslist. Op dit ogenblik wordt dit nog gebruikt door de muziekschool; de verbouwingswerken aan het gebouw van de Academie in Meise zijn in een eindfase, waardoor de verhuis gepland is in de zomervakantie zodat het gebouw vrij zal zijn tegen 1 september 2016.

Twee parkings, gelegen naast het gemeentehuis behoren reeds tot het privaat domein op grond van de beslissing genomen in de gemeenteraad van 28 oktober 1993, gewijzigd door de beslissing van de gemeenteraad van 30 oktober 2008. Het gemeentehuis zelf moet nog aan het privaat domein worden overgedragen om tot verkoop te kunnen overgaan.

Het gemeentehuis en de parkings tussen het Gemeenteplein en de Merchtemsesteenweg zijn opgenomen in het RUP Laurentius dat definitief aanvaard werd door de gemeenteraad in zitting van 26 april 2012. Voor het gemeentehuis gelden de stedenbouwkundige voorschriften van artikel I.5 en voor de parkings deze van artikel 1.8 (doorgaand verkeer) en 1.9 (winkelerv). Door de stedenbouwkundige voorschriften (o.a. de bepaling dat de inrichting dient te gebeuren door "het voorzien van gebundelde parkeermogelijkheden voor kort verblijf" is de private gebruiknaam door één eigenaar op het Gemeenteplein weinig realistisch).

De gemeenteraad besliste in zitting van 12 januari 2016 tot opstarten van een spoedprocedure voor de bescherming van het gemeentehuis als monument. Het Agentschap Onroerend erfgoed liet weten dat zij dit gebouw niet als beschermenswaardig beschouwen.

Een schatting van de waarde van het oud gemeentehuis werd reeds aangevraagd bij brief van 26 april 2016.

Met het oog op de verkoop zijn nog verschillende beslissingen nodig zoals de aanstelling van een notaris, de beslissing om ook de 4 parkings tussen het Gemeentehuis en de Merchtemsesteenweg mee te verkopen, de omzetting van het gemeentehuis en eventueel 2 van de parkings van publiek naar privaat domein, het opmaken van een opmetingsplan, het opvragen van de vereiste documenten (EPC-certificaat, hypothecair getuigschrift, bodemattest...).

Financiële gevolgen:

De opbrengst van de verkoop is voorzien in de meerjarenplanning onder actie 1419/007/002/003/004, budgetsleutel: 22100020/0050.

BESLUIT

Artikel 1

Het college beslist principieel om de 4 parkings gelegen naast het oude gemeentehuis in Wolvertem niet mee deel te laten uitmaken van het goed dat voor openbare verkoop zal worden aangeboden . De beslissing tot verkoop van het gemeentehuis en de overdracht van openbaar domein naar privaat domein zal voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Artikel 2

Aan de aangestelde schatter/landmeter zal worden gevraagd een opmetingsplan en schattingsverslag op te maken en dit aan de gemeente over te maken voor 15 augustus 2016.

Artikel 3

Notaris Sabine Van Buggenhout wordt aangesteld met het oog op de openbare verkoop van het oude gemeentehuis op voorwaarde dat zij zorgt voor de benodigde documenten (bodemattest, EPC-keuring,...), de organisatie van kijkdagen in samenspraak met de gemeente en de openbare verkoop ten laatste plaatsvindt in de maand oktober 2016.

Een degelijke werking van onze VZW garanderen, het kost allemaal handenvol geld.
En het lidgeld alleen dekt deze kosten natuurlijk niet.
Daarom zijn we onze sponsors, die ons financieel en logistiek willen steunen, zeer erkentelijk.

Interesse om ons gezamenlijk erfgoed ook een hart onder de riem te steken?
Of gewoon te tonen dat je de doelstelling van onze kring een warm hart toedraagt?
Neem dan gerust contact op met ons via erfgoedberla@live.com

Als sponsor word je een heel jaar lang op onze website, in al onze publicaties en in al onze nieuwsbrieven vermeld. En die hebben momenteel een oplage hebben van meer dan 1000 emailadressen.

Bijkomend worden er tot 300 papieren exemplaren van dit alles bij vrije beroepen, rusthuizen, culturele centra, in het gemeentehuis en bibliotheek enz. verspreid.

Vanaf een sponsoring van € 100 is de sponsor vrij om een banner of een reclamebord op een van onze jaarlijkse evenementen te zetten. We vragen wel dat de sponsor dan zelf instaat voor de plaatsing. En ter info: tijdens het jongste evenement in Oppem waren er ongeveer 2.000 bezoekers!

Als kers op de taart kan bij sponsoring vanaf € 100 de opmaak gratis door onze graficus gedaan worden, wordt er ook een rechtstreekse doorklikmogelijkheid of QR naar jouw eigen website voorzien.

Voor de kleinere kaders moet je zelf een in te scannen lay-out of een elektronische versie te bezorgen.

We leveren natuurlijk een betalingsattest af dat je voor inbreng in de algemene onkosten van jouw bedrijf kan gebruiken.

Op de volgende pagina vind je prijzen en formaten.

Jan, Dirk, Hedwig
Het Berla-sponsorteam.

SPONSORS
GEZOCHT

timaya

BROOD EN BANKETBAKKERIJ

Hoogstraat 87 - 1861 Wolvertem
02 310 55 68 - bartdenbakker@telenet.be

Van Ossel

Keukens, badkamermeubelen & inbouwkasten

Wilgenlaan 17 bus1
1861 Wolvertem (Meise)

Tel: 02/269.91.02

E-mail: van.ossel.keukens@telenet.be

www.vanosselkeukens.be

ilwa

HUIS WILLEMS

Sint-Amandstraat 9
1853 Strombeek-Bever
tel. 02.267.78.90

keuken open van 12u tot 22u - woensdag gesloten - open op feestdagen

Brusselsesteenweg 48 - 1860 Meise - 02 269 70 04

Banden Roelants

Merchtemsesteenweg 154

1861 Wolvertem (Meise)

Tel: +32 (0)2 269 11 99

Fax: +32 (0)2 269 62 11

E-mail: info@bandenroelants.be

Aanbevolen door
leasingmaatschappijen

personen- en vrachtwagenbanden | wieluitlijning | motor- en competitiebanden | batterijen | alu velgen

erla

erfgoedkring vzw

POORTEN

- ONZE POORTEN
- KLASSIEKE SIERPOORTEN
- MODERNE SIERPOORTEN
- INDUSTRIËLE POORTEN
- AUTOMATISATIE POORTEN
- POORTOPENERS
- PARLOFOON EN VIDEOFOON
- SHOWROOMMODELLEN
- INBRAAKWERENDE POORTEN
- VACATURES

AFSLUITINGEN

- AFSLUITINGEN
- HEKKEN
- SIERHEKWERK
- SMEEDWERK

Poortcenter | Preenakker 15 | 1785 Merchtem | Tel: 052 33 75 60 | info@poortcenter.be

Werkgroepen

Wil je deelnemen aan één van onze werkgroepen? Wil je zelf een werkgroep oprichten rond een bepaald thema? Laat het ons weten door het formulier in te vullen op: <http://goo.gl/VrNPCy>

facebook

Bezoek onze Facebook pagina,
je vindt ze op <https://www.facebook.com/erfgoedberla>

Je kan het formuliertje met je kandidatuur met de post sturen
of deponeren in de brievenbus Brusselsesteenweg 44 bus 1 aan de BIB te 1860 Meise.

GSMnr: | | | | | | | | | |

Email:

Deelnemen vergaderingen? ☐ Documenten inscannen? ☐ Gewoon meehelpen? ☐ Rondleiding geven? ☐

Werkgroepen rond specifieke onderwerpen

- ☐ Familie Bulthé (Vliegtuigbouwers)
- ☐ Vrije radio's
- ☐ IJskelders
- ☐ Zelf een werkgroep voorstellen

[illegible]

☐ Amelgem	☐ Nerom
☐ Eversem	☐ Oppem
☐ Hasselt	☐ Rossem
☐ Imde	☐ Sint-Brixius-Rode
☐ Limbos	☐ Slozen
☐ Meise	☐ Westrode
☐ Meuzegem	☐ Wolvertem

43

Maandag	09:00-12:30 en 14:00-16:30
Dinsdag	09:00-12:30 en 14:00-16:30
Woensdag	09:00-12:30 en 14:00-16:30
Donderdag	09:00-12:30 en 14:00-16:30 en 16:30-18:00
Vrijdag	09:00-12:30 en 14:00-16:30
Op Afspraak	

Naam Kantoor	KBC Bank Wolvertem
Gemeente	1861 Wolvertem
Adres	Stationstraat 2A
Tel	02 272 45 10
Fax	02 272 45 11
Email	wolvertem@kbc.be

Sparen & beleggen

Verzekeren

Lenen

Betalen

Uw voertuig

- > Autoverzekering
- > Motorverzekering
- > Brommerverzekering

Uw woning

- > Brandverzekering
- > Start2Rent - verzekeringspakket voor huurders
- > Schuldsaldoverzekering

Gezin en gezondheid

- > Familiale verzekering
- > Hospitalisatieverzekering
- > Ongevallenverzekering

Sleutelmomenten

Sommige gebeurtenissen in uw leven maken alles anders.
Zorg dat u goed voorbereid bent.

18 jaar
Verder studeren

Afstuderen
Eerste inkomen

Een zaak starten

Trouwen
Samenwonen

Wonen

Uitgebreide informatie over betalen, lenen, sparen, verzekeren en fiscaliteit.

Kindje erbij

Uit elkaar

Met pensioen

Uw Pensioen
als ondernemer

Overlijden

Slimme oplossingen,
aangepast aan
uw situatie.

